

V Bruselu dne 13.2.2019
COM(2019) 81 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ
o implicitních závazcích s možným dopadem na veřejné rozpočty

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o implicitních závazcích s možným dopadem na veřejné rozpočty

OBSAH

1. SOUVISLOSTI	2
2. PŘEHLED ÚDAJŮ SHROMÁŽDĚNÝCH EUROSTATEM PODLE SMĚRNICE RADY 2011/85/EU	3
2.1. Vykazování podle čl. 14 odst. 3 směrnice Rady 2011/85/EU	3
2.2. Lhůty	3
2.3. Popis ukazatelů	4
2.3.1. Vládní záruky	4
2.3.2. Podrozvahová partnerství veřejného a soukromého sektoru	4
2.3.3. Úvěry se selháním / ohrožené půjčky sektoru vládních institucí	5
2.3.4. Závazky subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí (veřejných korporací)	5
3. VÝSLEDKY SBĚRU ÚDAJŮ O PODMÍNĚNÝCH ZÁVAZCÍCH PROVEDENÉHO EUROSTATEM	6
3.1. Úplnost a rozsah údajů	6
3.1.1. Vládní záruky	6
3.1.2. Podrozvahová partnerství veřejného a soukromého sektoru	7
3.1.3. Úvěry se selháním / ohrožené půjčky	7
3.1.4. Závazky subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí	7
3.2. Srovnatelnost údajů	7
4. DALŠÍ SBĚRY ÚDAJŮ PROVEDENÉ EUROSTATEM	8
4.1. Podmíněné závazky vládních institucí vůči finančnímu sektoru	8
4.2. Další zdroje údajů Eurostatu	8
5. ZÁVĚRY	9

1. SOUVISLOSTI

Článek 11 nařízení (EU) č. 549/2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii¹ (dále jen „ESA 2010“) požaduje, aby Komise do roku 2018 předložila Evropskému parlamentu a Radě další zprávu, která zhodnotí, do jaké míry informace o závazcích zveřejňované Komisí (Eurostatem) zachycují implicitní závazky mimo vládní instituce, včetně podmíněných závazků, v jejich úplnosti. Předchozí zpráva Komise (Eurostatu) na toto téma byla zveřejněna v roce 2015² a uváděla v té době aktuální informace o partnerstvích veřejného a soukromého sektoru a dalších implicitních závazcích, včetně podmíněných závazků, mimo vládní instituce.

Závazky jsou *podmíněné* v tom smyslu, že jsou ze své podstaty pouze potenciální, a nikoli skutečné. Význam shromažďování tohoto druhu informací je uznán v odstavci 5.11 přílohy A ESA 2010: „*Přestože se podmíněná aktiva a podmíněné závazky na účtech nezaznamenávají, jsou důležité pro politiku a analýzu a informace o nich je třeba shromažďovat a vykazovat ve formě doplňujících údajů. Ačkoli podmíněná aktiva a podmíněné závazky nemusí nakonec vést k výdajovým platbám, vysoký objem podmíněných položek může svědčit o nežádoucí úrovni rizika na straně jednotek, které je nabízejí.*“

Dále je třeba zdůraznit, že podmíněné závazky nejsou součástí veřejného zadlužení, jak je definováno v nařízení Rady (ES) č. 479/2009 o použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku³.

Tato zpráva poskytuje aktualizovaný přehled informací, které má Eurostat k dispozici. Zaměřuje se především na údaje o podmíněných závazcích shromážděné Eurostatem v souvislosti s posílením správy ekonomických záležitostí EU, které proběhlo v roce 2011 („balíček šesti právních aktů týkajících se správy ekonomických záležitostí“), a zejména na sběr údajů uvedený ve směrnici 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států⁴. Ustanovení čl. 14 odst. 3 této směrnice vymezuje nové statistické požadavky na členské státy:

„Členské státy zveřejní příslušné informace, týkající se všech subsektorů sektoru vládních institucí, o podmíněných závazcích s potenciálně velkým dopadem na veřejné finance, což zahrnuje mimo jiné vládní záruky, úvěry se selháním a závazky vyplývající z činnosti veřejných společností, včetně jejich rozsahu. Členské státy rovněž zveřejní informace o držených majetkových účastech v soukromých a veřejných společnostech, pokud jde o ekonomicky významné částky.“

Údaje shromážděné v souvislosti s výše uvedenou směrnicí jsou hlavním zdrojem informací týkajících se podmíněných závazků sektoru vládních institucí v členských

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 549/2013 ze dne 21. května 2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii (Úř. věst. L 174, 26.6.2013, s. 1).

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1435910317596&uri=CELEX:52015DC0314>

³ Nařízení Rady (ES) č. 479/2009 ze dne 25. května 2009 o použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství (Úř. věst. L 145, 10.6.2009, s. 1).

⁴ Směrnice Rady 2011/85/EU ze dne 8. listopadu 2011 o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 41).

státech. Kromě toho poskytují další sběry údajů provedené Eurostatem (tedy *Doplňková tabulka týkající se finanční krize, dotazník u postupu při nadměrném schodku*) omezené a/nebo důvěrné informace týkající se určitých druhů podmíněných závazků. Rozsah informací, které byly k dispozici z těchto zdrojů, bude v této zprávě rovněž uveden.

2. PŘEHLED ÚDAJŮ SHROMÁŽDĚNÝCH EUROSTATEM PODLE SMĚRNICE RADY 2011/85/EU

2.1. Vykazování podle čl. 14 odst. 3 směrnice Rady 2011/85/EU

Na provádění statistických požadavků směrnice panovala široká shoda v pracovní skupině vedené Eurostatem ve spolupráci s členskými státy a GŘ ECFIN⁵. Závěrečná zpráva pracovní skupiny obsahuje mimo jiné soubor šablon a souvisejících poznámek týkajících se metodiky, rozsahu povinných údajů, periodicity a včasnosti zveřejňování údajů o podmíněných závazcích, které se provádí vnitrostátně i které provádí Eurostat.

Zpráva rovněž upřesňuje, že Eurostat bude shromažďovat a zveřejňovat vybrané ukazatele týkající se podmíněných závazků, tj. *vládní záruky, podrozvahová partnerství veřejného a soukromého sektoru, závazky subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí (veřejných korporací) a úvěry se selháním / ohrožené půjčky (aktiva vládních institucí)*. Členské státy by měly zveřejnit tytéž ukazatele na vnitrostátní úrovni a kromě toho také údaje o držení majetkových účastech v korporacích.

Potřebné změny v systému Eurostatu pro shromažďování údajů byly zavedeny dodatkem k dotazníku u postupu při nadměrném schodku, podle ustanovení čl. 8 odst. 2 písm. d) nařízení Rady (ES) č. 479/2009. Šablony a prováděcí pokyny byly obsaženy v rozhodnutí Eurostatu ze dne 22. července 2013 o *Dodatku k dotazníku u postupu při nadměrném schodku o podmíněných závazcích a potenciálních závazcích*⁶. Uvedené rozhodnutí rovněž stanoví, že údaje o závazcích subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí (veřejných korporací) budou Eurostatem sestaveny na základě informací, které již byly shromážděny díky dotazníku o jednotkách kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí, jenž byl zaveden v roce 2011⁷.

Všechny ukazatele se Eurostatu vykazují v milionech jednotek národní měny na úrovni jednotlivých subsektorů sektoru vládních institucí. Metadata týkající se úplnosti, definic, použití odhadů nebo včasnosti údajů se Eurostatu poskytují společně s dotčenými údaji.

2.2. Lhůty

„*Dodatek k dotazníku u postupu při nadměrném schodku o podmíněných závazcích a potenciálních závazcích*“ by měl být Eurostatu předán národním statistickým úřadem každoročně před 31. prosincem roku T. Údaje by měly zahrnovat alespoň čtyři roky (T–1 až T–4) a dobrovolné revize historických údajů (T–5 a starších). *Dotazník o jednotkách kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních*

⁵ Tři schůze pracovní skupiny se konaly v roce 2012, konkrétně 29. června, 5. září a 6. listopadu.

⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2041337/ESTAT-decision-Suppl-on-conting-liab-EDP-Q.pdf/0b35165a-ee53-470a-a15a-7beaa98aac8b>

⁷ K dotazníku vyjádřil kladné stanovisko Výbor pro měnovou a finanční statistiku a statistiku platební bilance v roce 2011. Údaje se shromažďují každoročně a poprvé byly předány v prosinci 2012.

institucí by měl být poskytnut ve stejné lhůtě a měl by odkazovat na rok T–1 (nebo T–2, nejsou-li k dispozici novější údaje).

2.3. Popis ukazatelů

V tomto oddíle jsou uvedeny dohodnuté pojmy a definice pro zveřejňování údajů o podmíněných závazcích, přičemž jejich uplatňování členskými státy na údaje poskytované Eurostatu je popsáno v oddíle 3. Je třeba zdůraznit, že níže uvedené ukazatele mají různorodou povahu a představují různé druhy potenciálního dopadu na veřejné finance. Kromě toho by se v některých případech mohlo stejné fiskální riziko odrazit ve dvou nebo více ukazatelích. Když například vládní instituce ručí za odpovědnost subjektu kontrolovaného vládními institucemi zatříděného mimo sektor vládních institucí, jsou potenciální rizika zahrnuta v údajích týkajících se jak *Záruk*, tak *Závazků subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí*. Hodnocení celkového rizika pro veřejné finance součtem ukazatelů by tak mohlo potenciální dopad nadhodnocovat.

2.3.1. Vládní záruky

Eurostat shromažďuje informace o nesplacených částkách záruk poskytnutých vládními institucemi. Vykazují se pouze záruky poskytované jednotkám zatříděným mimo sektor vládních institucí. Je k dispozici členění podle subsektorů, kromě fondů sociálního zabezpečení, což není pro většinu členských států relevantní. Údaje se vykazují v nominální hodnotě.

Tyto údaje zahrnují jak jednorázové, tak standardizované záruky. Jednorázová záruka je definována jako individuální a ručitelé nemohou spolehlivě odhadnout riziko, že bude uplatněna. Jednorázové záruky jsou spojeny s dluhovými nástroji (např. úvěry, dluhopisy). Údaje představují celkový stav dluhů zajištěných vládními institucemi, s výjimkou dluhu již převzatého vládními institucemi, jak je zaznamenán na účtech podle ESA 2010. Další členění je k dispozici pro jednorázové záruky poskytnuté veřejným korporacím a finančním institucím.

Standardizované záruky jsou záruky vydávané ve velkých počtech, obvykle na poměrně nízké částky a za stejných podmínek. Není možné přesně odhadnout riziko u jakékoli jednotlivé půjčky, že nebude splácena, ale je možné odhadnout, kolik z velkého počtu těchto půjček bude nesplaceno. Příkladem jsou záruky za hypoteční úvěry, záruky za studentské půjčky atd. Údaje o standardizovaných zárukách představují celkový stav aktiv, na něž se vztahuje tento nástroj.

2.3.2. Podrozvahová partnerství veřejného a soukromého sektoru

Partnerství veřejného a soukromého sektoru⁸, které se nezaznamenává v rozvaze vládních institucí, znamená, že aktiva nejsou z ekonomického hlediska považována za vlastněná vládními institucemi a tvorba hrubého fixního kapitálu se nezachycuje jako výdaj vládních institucí v okamžiku, kdy je vynaložen.

Eurostat shromažďuje údaje týkající se celkových nesplacených podrozvahových závazků. Měly by být vyjádřeny jako upravená kapitálová hodnota odpovídající počáteční smluvní kapitálové hodnotě, která se časem postupně snižuje o výši „ekonomického odpisu“ vypočtenou na základě odhadů nebo skutečných údajů. Upravená kapitálová hodnota odpovídá běžné hodnotě aktiva v době vykazování.

⁸ Partnerství veřejného a soukromého sektoru podle definice uvedené v odstavci 20.276 přílohy A nařízení ESA 2010, dále upřesněné v [příručce Eurostatu o schodku a dluhu vládních institucí](#), část VI.4.

Tato částka představuje odhad tvorby hrubého fixního kapitálu a dopadu dluhu v případě, že budou vládní instituce muset převzít aktiva během doby trvání smlouvy. Údaje se shromažďují za sektor vládních institucí a ve všech jeho subsektorech a jsou vykazovány v nominální hodnotě.

2.3.3. *Úvěry se selháním / ohrožené půjčky sektoru vládních institucí*

Shromažďují se informace o celkovém stavu úvěrů se selháním (aktiva vládních institucí) poskytovaných vládními institucemi. Úvěr se označuje za úvěr se selháním, pokud jsou platby úroku nebo jistiny v prodlení 90 dní či více po datu splatnosti nebo pokud byly platby úroku splatné 90 či více dní kapitalizovány, refinancovány nebo odloženy na základě dohody nebo pokud platby nebyly provedeny po dobu kratší než 90 dní od data splatnosti, ale existuje jiný pádný důvod (například ohlášení úpadku ze strany dlužníka) k pochybám, že budou platby provedeny v plné výši. Údaje se vykazují v nominální hodnotě. Konsolidované údaje za vládní instituce a v členění podle jednotlivých subsektorů se zpřístupňují.

2.3.4. *Závazky subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí (veřejných korporací)*

Subjekty kontrolované vládními institucemi jsou jednotky, u kterých obecnou politiku nebo program určuje vládní instituce (ESA 2010, příloha A, odstavec 20.18)⁹. Tyto subjekty kontrolované vládními institucemi (veřejné korporace) jsou zatříděny mimo sektor vládních institucí ve většině případů z toho důvodu, že mají povahu tržní jednotky.

Závazky subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí (veřejných korporací) jsou definovány jako stav závazků na konci roku podle podnikových účtů korporací. Členské státy si mohou vybrat, které pojetí budou pro vykazování používat – buď pojetí podnikových účtů (zahrnující všechny závazky z finančních výkazů společnosti), nebo pojetí národních účtů (nezahrnující ostatní závazky). Lze vykázat rovněž údaje o závazcích týkajících se položek maastrichtského dluhu, jsou-li k dispozici.

Údaje zahrnují závazky vykazované jednotkami kontrolovanými vládními institucemi, které jsou vyšší než 0,01 % HDP a jsou zatříděny podle ESA 2010 do sektorů nefinančních podniků, finančních institucí a nerezidentů. Údaje se vykazují za jednotlivé jednotky, a nikoli za konsolidované účty skupiny.

Jsou rozděleny na závazky jednotek, které se zabývají finanční činností¹⁰, a závazky jednotek, které se zabývají ostatními činnostmi, mezi něž patří ztrátové nefinanční jednotky. Kromě toho lze podle údajů identifikovat rovněž kontrolní subsektor vládních institucí.

⁹ Při určování úrovně kontroly je třeba zvážit soubor znaků (podrobnosti o každém kritériu jsou vymezeny v odstavci 20.309 přílohy A ESA 2010).

¹⁰ Závazky jednotek, které se zabývají finanční činností, zahrnují tyto kategorie NACE: 64) Finanční činnosti, kromě centrální banky, 65) Pojišťovnictví, 66) Pomocné činnosti související s peněžnictvím.

3. VÝSLEDKY SBĚRU ÚDAJŮ O PODMÍNĚNÝCH ZÁVAZCÍCH PROVEDENÉHO EUROSTATEM

Poprvé byly údaje předány v prosinci 2014 a od té doby se každoročně provádí pravidelný sběr údajů. Eurostat systematicky sledoval, jak členské státy plní pokyny pracovní skupiny, upozorňoval na prostor pro zlepšení a vyzýval členské státy, aby zdokonalovaly kvalitu údajů. Níže uvedený text popisuje stav, pokud jde o úplnost a rozsah, s přihlédnutím k výsledkům sběru údajů za rok 2017.

Všechny členské státy poskytly Eurostatu v termínu pro vykazování na konci prosince 2017 „*Dodatek o podmíněných závazcích a potenciálních závazcích*“. Dne 29. ledna 2018 Eurostat zveřejnil číselné údaje ve své databázi¹¹ v milionech jednotek národní měny a v procentním podílu HDP¹² společně s příslušnými metadaty a poznámkami pro každou zemi¹³. Byla vydána rovněž doprovodná tisková zpráva¹⁴. Hlavní výsledky jsou uvedeny v příloze 1 této zprávy.

3.1. Úplnost a rozsah údajů

Všechny členské státy předložily vyplněný Dodatek o podmíněných závazcích a potenciálních závazcích, jakož i odpověď na dotazník týkající se subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí. Úplnost údajů se liší v závislosti na jednotlivých ukazatelích a na členských státech.

3.1.1. Vládní záruky

Všechny členské státy poskytly číselné údaje o celkových vládních zárukách vládních institucí za povinné období let 2013–2016. Úplnost a rozsah údajů jsou u většiny členských států považovány za dobré. U tří členských států – Řecka, Francie a Itálie – je stále prostor ke zlepšení, pokud jde o dostupnost a úplnost údajů pro subsektor místních vládních institucí.

V případě České republiky nejsou údaje o podnicích zahrnutých do sektoru vládních institucí úplné, jsou však zahrnuty všechny významné subjekty. V případě Maďarska jsou údaje o ústřední a místních rozpočtových vládních institucích a přeřazených velkých korporacích ve vlastnictví státu úplné, avšak nebyl poskytnut žádný soubor údajů o poskytnutých zárukách od nedávno přeřazených statutárních záručních fondů a přeřazených malých státních či místních veřejných korporací a neziskových institucí ve vlastnictví vládních institucí a neexistuje žádný plán pro sběr administrativních ani statistických údajů od přeřazených malých jednotek. V případě Finska nejsou plně konsolidovány údaje o místních vládních institucích.

U některých členských států (Dánsko, Chorvatsko a Polsko) nejsou k dispozici údaje o standardizovaných zárukách místních vládních institucí; dopad těchto částek na celkovou úroveň záruk však zřejmě nebude významný.

¹¹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/data/database>

¹² Pro výpočet ukazatelů byly použity číselné údaje o HDP poskytnuté v oznámení v rámci postupu při nadměrném schodku z října 2017.

¹³ http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/gov_cl_esms.htm a

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/6611302/Contingent-Liabilities-Footnotes.pdf>

¹⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8624398/2-29012018-AP-EN.pdf/ee504046-6ccc-4b79-8dfb-7a5e1d38328f>

3.1.2. *Podrozkahová partnerství veřejného a soukromého sektoru*

Všechny členské státy poskytly údaje o podrozkahových partnerstvích veřejného a soukromého sektoru za povinné období 2013–2016. U většiny členských států se úplnost a rozsah údajů považují za dobré. Zlepšení jsou potřebná v případě Slovinska a Spojeného království, u nichž nejsou k dispozici údaje týkající se místních vládních institucí; příslušné částky však zřejmě nebudou významné. V případě Finska pravděpodobně nejsou úplné údaje týkající se místních vládních institucí.

3.1.3. *Úvěry se selháním / ohrožené půjčky*

Je stále třeba výrazně zlepšit úplnost a rozsah údajů o úvěrech se selháním. Údaje za požadované období 2013–2016 poskytlo 24 členských států. Čtyři členské státy – Belgie, Francie, Chorvatsko a Kypr – dosud neposkytují informace o úvěrech se selháním v sektoru vládních institucí.

Kromě toho nejsou úplné údaje poskytnuté Itálií, Portugalskem a Finskem. Údaje poskytnuté Řeckem nepokrývají sektor sociálního zabezpečení a v případě Španělska a Spojeného království nejsou úplné údaje týkající se místních vládních institucí; příslušné částky však zřejmě nebudou významné.

3.1.4. *Závazky subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí*

Na dotazník Eurostatu o subjektech kontrolovaných vládními institucemi, který je základem pro výpočet datové řady týkající se závazků subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí, odpověděly všechny členské státy. Údaje většiny členských států se týkají roku 2016, kromě České republiky, Francie, Německa a Rakouska a částečně Itálie a Malt, kde se údaje týkají roku 2015. Většina členských států poskytla úplné údaje zahrnující všechny kontrolující subsektory vládních institucí, v některých případech je však zlepšení stále zapotřebí.

Údaje o místních vládních institucích poskytnuté Francií a Irskem nejsou úplné. V Řecku a Belgii jsou také některé menší jednotky kontrolované vládními institucemi, které nejsou do údajů zahrnuty, avšak příslušné částky zřejmě nebudou významné. V případě Polska údaje nezahrnují jednotky zaměstnávající méně než 10 osob.

3.2. **Srovnatelnost údajů**

Údaje o podmíněných závazcích jsou pro každou zemi specifické a jsou úzce spjaty s hospodářskou, finanční a právní strukturou členského státu. V tomto sběru údajů bylo dosaženo významného pokroku, pokud jde o jejich rozsah a úplnost. Rozsah údajů u některých členských států však stále není úplný, jak je popsáno výše a dále uvedeno v poznámkách pod čarou zveřejněných spolu s údaji členských států.

Obecně lze uspokojivě srovnávat vládní záruky, úvěry se selháním a podrozkahová partnerství veřejného a soukromého sektoru, neboť tyto údaje se omezují na závazky veřejných korporací.

U tohoto ukazatele by kromě otázek týkajících se rozsahu měly být při analýze údajů jednotlivých členských států zohledněny i další aspekty. Za prvé, údaje o závazcích veřejných korporací nejsou konsolidovány, což znamená, že část závazků těchto jednotek může představovat závazky vůči subjektům stejné skupiny společností a

tyto částky nelze na základě vykázaných údajů určit. Za druhé, shromážděné údaje se týkají pouze závazků, aniž by byly tyto závazky vyrovnány aktivy. Tento aspekt je velmi důležitý v případě finančních institucí, které mají obvykle velké množství aktiv i dluhových závazků. Kromě toho některé členské státy mají více subjektů, které jsou kontrolovány vládními institucemi a jsou zapojeny do finančních služeb, než jiné, a proto vykazují vyšší závazky než ty, kde tyto subjekty vůbec neexistují, nebo je jich jen velmi málo. Navíc se u některých členských států velká část závazků vykázaných finančními institucemi týká vkladů domácností nebo jiných druhů soukromých či veřejných subjektů v držení veřejných bank.

Je třeba rovněž zmínit, že při sestavování statistik o závazcích veřejných korporací si členské státy mohly pro vykazování vybrat buď pojetí podnikových účtů, nebo pojetí národních účtů. Na základě definic podnikových účtů členské státy zahrnuly všechny závazky z finančních výkazů společnosti, včetně závazků týkajících se položky „ostatní závazky“. Většina členských států vykazovala závazky v souladu s tímto přístupem. Nicméně několik členských států (Španělsko, Belgie, Nizozemsko a Slovensko) vykazovalo maastrichtské závazky, zejména údaje o závazcích týkajících se oběživa a vkladů, dluhových cenných papírů a půjček (jak je definováno v ESA 2010) s vyloučením položky „ostatní závazky“.

4. DALŠÍ SBĚRY ÚDAJŮ PROVEDENÉ EUROSTATEM

4.1. Podmíněné závazky vládních institucí vůči finančnímu sektoru

Od října 2009 Eurostat pravidelně shromažďuje (jako součást každého oznámení o postupu při nadměrném schodku dvakrát ročně¹⁵) informace o podmíněných závazcích vládních institucí, a to pomocí „Doplňkových tabulek pro vykazování intervencí vládních institucí na podporu finančních institucí“¹⁶. Ty obsahují údaje o skutečných a potenciálních dopadech podpory poskytované finančním institucím na schodek a dluh vládních institucí.

Informace o podmíněných závazcích vládních institucí souvisejících s finančním sektorem jsou zveřejněny na internetové stránce Eurostatu¹⁷ za každý členský stát EU včetně souhrnné tabulky s úhrnnými údaji za EU a eurozónu a zahrnují období let 2007–2017.

4.2. Další zdroje údajů Eurostatu

Již přes deset let shromažďuje Eurostat některé údaje týkající se vládních záruk, jakož i podrozvahových partnerství veřejného a soukromého sektoru díky tabulkám obsaženým v dotazníku v rámci postupu při nadměrném schodku, které nejsou veřejné a které se předkládají společně s oznámením v rámci postupu při nadměrném schodku. Shromážděné informace nejsou určeny ke zveřejnění, ale pro vnitřní účely Eurostatu při zajišťování kvality oznámení v rámci postupu při nadměrném schodku. Kromě toho se úhrnné údaje o státních zárukách shromažďují v rámci každoročního

¹⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables>

¹⁶ Údaje se pomocí „doplňkové tabulky“ shromažďují podle rozhodnutí Eurostatu ze dne 15. července 2009 o statistické evidenci veřejných intervencí na podporu finančních institucí a finančních trhů během finanční krize. Další informace viz „Eurostat supplementary table for reporting government interventions to support financial institutions : Background note (April 2018)“ (Doplňková tabulka Eurostatu pro vykazování vládních intervencí na podporu finančních institucí: Základní informace (duben 2018)) <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8441002/Background-note-on-gov-interventions-Apr-2018.pdf/54c5e531-688b-427b-80a1-46e471f3a54b>

¹⁷ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit/supplementary-tables-financial-crisis>

„dotazníku o struktuře dluhu vládních institucí“, který se zveřejňuje na internetové stránce Eurostatu ve lhůtě přibližně T+6 měsíců po skončení sledovaného období¹⁸.

5. ZÁVĚRY

Shromažďování údajů o podmíněných závazcích podle směrnice Rady 2011/85/EU zvýšilo dostupnost informací o implicitních závazcích vládních institucí. Před provedením směrnice shromažďoval Eurostat o zárukách a podrozvahových partnerstvích veřejného a soukromého sektoru pouze částečné a většinou neveřejné údaje. Podle zprávy pracovní skupiny začaly členské státy příslušné informace zveřejňovat na vnitrostátní úrovni jednotným a komplexním způsobem a poskytovat je Eurostatu. Od prvního sběru údajů v roce 2014 řada členských států přezkoumala a revidovala číselné údaje s cílem lépe dodržovat pokyny pracovní skupiny. V této fázi jsou pro velkou většinu členských států k dispozici úplné údaje s dostatečným rozsahem, a to pro většinu ukazatelů. Eurostat velmi oceňuje úsilí členských států a vítá dosažené výsledky.

Nicméně, jak je uvedeno výše, v některých případech nejsou údaje ještě úplné. Zejména je stále třeba zdokonalit údaje o úvěrech se selháním a o závazcích subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí. Eurostat bude i nadále spolupracovat s členskými státy na tom, aby byly informace týkající se těchto ukazatelů úplné.

Kromě toho by se měla v zájmu vyšší informovanosti uživatelů o vnitrostátních charakteristikách, revizích a meziročních změnách dále zlepšit dostupnost průvodních metadat. V souvislosti s budoucími sběry údajů bude přezkoumána možnost rozšíření současné šablony pro metadata.

Závěrem lze říci, že ačkoli podmíněné závazky představují náročnou oblast statistiky, bylo v posledních letech dosaženo významných zlepšení. Nový sběr údajů je krokem vpřed směrem k větší transparentnosti veřejných financí v Evropské unii, neboť poskytuje komplexnější obraz finanční situace členských států EU. Dostupnost srovnatelných a harmonizovaných údajů o podmíněných závazcích vládních institucí je důležitým úspěchem, který z EU činí průkopníka v této oblasti v mezinárodním kontextu.

¹⁸ Viz <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, soubor gov_dd_sgd.

Příloha 1. Celkové podmíněné závazky a úvěry se selháním vládních institucí v členských státech EU, 2016 (v % HDP)

	Vládní záruky			Závazky týkající se podrozvahových partnerství veřejného a soukromého sektoru	Závazky subjektů kontrolovaných vládními institucemi zatříděných mimo sektor vládních institucí			Úvěry se selháním (aktiva vládních institucí)
	Jednorázové	Standardizované	Celkem		Subjekty zapojené do finančních činností	Subjekty zapojené do ostatních činností	Celkem	
Belgie	10,3	0,6	10,9	0,1	38,0	13,7	51,7	:
Bulharsko	0,4	0,1	0,5	0,0	5,0	8,1	13,1	0,1
Česká republika	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	10,7	10,8	1,4
Dánsko	9,9	0,0	9,9	0,2	10,9	18,2	29,1	0,3
Německo	14,3	0,0	14,3	0,0	96,4	4,3	100,7	0,1
Estonsko	0,0	1,5	1,5	0,1	0,2	13,3	13,5	0,0
Irsko	1,9	0,0	1,9	0,7	36,4	6,4	42,8	0,8
Řecko	6,1	0,0	6,1	0,1	136,1	8,1	144,2	0,2
Španělsko	7,7	0,0	7,7	0,3	22,7	3,0	25,7	0,2
Francie	3,0	2,2	5,2	0,0	42,8	19,2	62,0	:
Chorvatsko	2,6	0,0	2,6	0,1	5,2	5,2	10,4	:
Itálie	1,2	1,2	2,4	0,0	29,3	22,6	51,9	0,0
Kypr	9,1	0,3	9,4	0,8	76,2	13,6	89,8	:
Lotyšsko	0,9	0,5	1,5	0,0	-	20,7	20,7	0,2
Litva	0,2	0,7	0,9	0,0	0,1	5,8	5,9	0,1
Lucembursko	12,0	0,9	12,9	0,0	74,4	7,1	81,5	0,0
Maďarsko	7,9	0,2	8,1	1,7	9,3	5,0	14,3	0,0
Malta	14,1	0,0	14,1	0,1	3,2	16,2	19,4	0,0
Nizozemsko	3,3	0,4	3,7	0,4	88,3	15,6	103,9	0,0
Rakousko	20,5	0,0	20,5	0,1	14,6	13,4	28,0	1,1
Polsko	6,5	0,7	7,1	0,0	21,9	12,8	34,7	0,3
Portugalsko	5,6	0,0	5,6	3,2	62,4	3,9	66,2	1,5
Rumunsko	0,4	1,9	2,2	0,0	3,9	3,5	7,4	0,0
Slovinsko	9,6	0,0	9,6	0,0	40,1	18,2	58,2	5,9
Slovensko	0,0	0,0	0,0	3,1	0,3	1,0	1,3	0,1
Finsko	27,0	1,1	28,0	0,0	20,5	22,2	42,7	0,1
Švédsko	10,5	0,0	10,5	0,0	19,4	24,4	43,8	0,7

Spojené království	8,3	0,1	8,3	1,5	37,6	5,4	42,9	0,0
-------------------------------	-----	-----	------------	------------	------	-----	-------------	------------

„-“ údaj není k dispozici, „-“ nepoužije se